

Euroopa Aatomienergiaühenduse ja Jaapani valitsuse vaheline tuumasünteesienergeetika alastele teadusuuringutele laiema lähenemisviisi meetmete ühist rakendamist käsitlev

LEPING

JAAPANI VALITSUS ja EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUS (edaspidi „Euratom“), edaspidi ühise nimetusega „lepinguosalisel“,

VÕTTES ARVESSE Jaapani valitsuse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse vahelist lepingut juhitava termotuumasünteesi alase koostöö kohta;

VÕTTES ARVESSE ühisdeklaratsiooni, mille ITERi läbirääkimistel osalejate esindajad võtsid vastu ITERit käsitleval ministrite kohtumisel Moskvast 28. juunil 2005, ja sellele lisatud ühisdokumenti ITER-projekti võõrustaja ja teise lepinguosalise rollide kohta (edaspidi „ühisdokument“), milles on sätestatud laiema lähenemisviisi meetmete rakendamise aluspõhimõtted;

VÕTTES ARVESSE Jaapani valitsuse ja Euratomi esindajate ühisdeklaratsiooni laiema lähenemisviisi meetmete ühise rakendamise kohta (Brüssel, 22. november 2006), (edaspidi „Brüsseli ühisdeklaratsioon“);

MEENUTADES panust, mille lepinguosalisel on ITERi tehnilise projekteerimise tegevuse ning ITERi Rahvusvahelise Termotuumaenergeetika Organisatsiooni asutamise kaudu andnud ITER-projekti ühise rakendamise ettevalmistamiseks;

TUNNUSTADES Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri rolli ITER-projekti ning lepinguosaliste tuumasünteesi alaste teadusuuringute ja arendustegevusega seotud koostööd Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni Rahvusvahelise Energiaagentuuri egiidi all;

SOOVIDES ITER-projekti ja tuumasünteesienergia rahumeelsel otstarbel kiire kasutuselevõtu toetuseks ühiselt rakendada laiema lähenemisviisi meetmeid ITERi ehitusetaapiga sobiva ajakava alusel;

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

1. PEATÜKK

SISSEJUHATUS

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva lepingu eesmärk on kehtestada konkreetsete menetluste ja üksikasjade raamistik seoses laiema lähenemisviisi meetmete (edaspidi „laiema lähenemisviisi meetmed“) ühise rakendamisega, et toetada ITER-projekti ja tuumasünteesienergia kiiret kasutuselevõttu rahumeelsel otstarbel kooskõlas ühisdokumendiga.

Artikkel 2

Laiema lähenemisviisi meetmete lühikirjeldus

1. Laiema lähenemisviisi meetmed hõlmavad kolme järgmist projekti:

- a) projekt, mis käsitleb rahvusvahelise tuumasünteesimaterjalide kiiritusrajatise tehnilise projekteerimise valideerimise ja tehnilise projekteerimise meetmeid (edaspidi „IFMIF/EVEDA“);
- b) projekt, mis käsitleb rahvusvahelise tuumasünteesienergeetika alaste teadusuuringute keskust (edaspidi „IFERC“), ning

c) satelliit-tokamaki programmi käsitlev projekt.

2. Vastavalt ühisdokumendile ja lähtudes Brüsseli ühisdeklaratsioonist rakendatakse laiema lähenemisviisi meetmeid ITERi ehitusetaapiga sobiva ajakava järgi.

3. Laiema lähenemisviisi meetmete(ga seotud) aluspõhimõtted nähakse ette käesoleva lepinguga. Laiema lähenemisviisi meetmete iga projektiga seotud konkreetsete põhimõtted nähakse ette I, II ja III lisaga, mis moodustavad käesoleva lepingu lahutamatu osa.

2. PEATÜKK

LAIEMA LÄHENEMISVIISI MEETMETE HALDUSSTRUKTUUR

Artikkel 3

Laiema lähenemisviisi meetmete juhtkomitee

1. Käesolevaga luuakse laiema lähenemisviisi meetmete juhtkomitee (edaspidi „juhtkomitee“), kes vastutab vastavalt käesolevale lepingule laiema lähenemisviisi meetmete rakendamise üldise juhtimise ja järelevalve eest.

2. Juhtkomiteed abistab artikli 4 lõike 1 kohaselt loodud sekretariaat (edaspidi „sekretariaat“).

3. Juhtkomitee on juriidiline isik ja sellel on lepinguosaliste territooriumidel ning suhetes teiste riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega õigusvõime, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks ja eesmärkide saavutamiseks.

4. Kumbki lepinguosaline nimetab võrdse arvu juhtkomitee liikmeid ja määrab ühe nimetatud liikmetest oma delegatsiooni juhatajaks.

5. Juhtkomitee tuleb kokku vähemalt kaks korda aastas vaheldumisi Euroopas ja Jaapanis või muudel kokkulepitud aegadel ja muudes kokkulepitud kohtades. Koosolekut juhatab koosolekut korraldava lepinguosalise delegatsiooni juht. Juhtkomitee tuleb kokku eesistuja kutsel.

6. Juhtkomitee teeb otsuseid konsensuse alusel.

7. Lepinguosalised kannavad juhtkomitee kulud vastastikuse kokkuleppe alusel.

8. Juhtkomitee ülesanded hõlmavad järgmist:

a) sekretariaadi töötajate ametissenimetamine vastavalt artikli 4 lõikele 1;

b) projektijuhi ametissenimetamine laiema lähenemisviisi meetmete iga projekti puhul vastavalt artikli 6 lõikele 1 (edaspidi „projektijuht/projektijuhid“);

c) laiema lähenemisviisi meetmete iga projekti puhul projektikava, tööprogrammi ja aastaaruande kinnitamine vastavalt 3. peatükile (edaspidi vastavalt „projektikava/projektikavad“, „tööprogramm/tööprogrammid“ ja „aastaaruanne/aastaaruanded“);

d) projektimeeskonna struktuuri kinnitamine iga laiema lähenemisviisi meetmete projekti puhul vastavalt artikli 6 lõikele 2 (edaspidi „projektimeeskond/projektimeeskonnad“);

e) iga-aastane ekspertide nimetamine, kelle lepinguosaline teeb projektimeeskondadele kättesaadavaks mitterahalise sisse-

maksena vastavalt artikli 12 lõike 1 punkti a alapunktile ii (edaspidi „ekspertid“);

f) artikli 25 kohaste otsuste tegemine ITER-projekti ühiseks rakendamiseks loodud ITERi Rahvusvahelise Termotuuma-energeetika Organisatsiooni asutamislepingu (edaspidi „ITER-leping“) mis tahes osalise osavõtu kohta laiema lähenemisviisi meetmete projektis ning sellele järgnevat lepingute sõlmimist ja osavõtutingimuste kokkuleppimist asjaomase lepinguosalisega, ning

g) muud ülesanded, mis on vajalikud laiema lähenemisviisi meetmete juhtimiseks ja järelevalveks.

Artikkel 4

Sekretariaat

1. Juhtkomitee loob sekretariaadi, mille asukoht on Jaapanis. Sekretariaadi töötajad nimetab juhtkomitee.

2. Sekretariaat abistab juhtkomiteed. Sekretariaadi ülesanded määrab kindlaks juhtkomitee ning need hõlmavad:

a) juhtkomitee ametlike teadete vastuvõtmist ja saatmist;

b) juhtkomitee kohtumiste ettevalmistamist;

c) haldus- ja muude aruannete koostamist juhtkomiteele ning

d) muud tegevust, mille juhtkomitee oma otsustega ette näeb.

Artikkel 5

Projektikomitee

1. Lepinguosalised loovad iga laiema lähenemisviisi meetmete projekti jaoks projektikomitee (edaspidi „projektikomitee“).

2. Kumbki lepinguosaline nimetab iga projektikomitee jaoks võrdse arvu liikmeid.

3. Iga projektikomitee tuleb kokku vähemalt kaks korda aastas. Kui projektikomitees ei lepita kokku teisiti, toimuvad kohtumised Jaapanis. Juhtkomitee nimetab igale projektikomiteele selle liikmete seast eesistuja.

4. Projektikomiteed teevad otsuseid konsensuse alusel.
5. Asjaomane artiklis 6 sätestatud projektijuht tagab igale projektikomiteele sekretariaadi.
6. Projektikomiteede ülesanded hõlmavad järgmist:
- a) soovituste tegemine vastavate projektikavade, tööprogrammide ja aastaaruannete kohta, mille asjaomane projektijuht esitab juhtkomiteele kooskõlas 3. peatükiga;
- b) asjaomase laiema lähenemisviisi meetmete projekti edendamise järelevalve ja sellekohane aruandlus, ning
- c) muude juhtkomitee määratud ülesannete täitmine.
- d) kummagi lepinguosalise sissemaksete üle arvestuse pidamine;
- e) projektikomiteele sekretariaadi tagamine ning
- f) projektikomiteele aruannete esitamine asjaomase laiema lähenemisviisi meetmete projekti edenemise kohta.

Artikkel 7

Rakendusasutused

1. Kumbki lepinguosaline määrab rakendusasutuse, kes täidab tema kohustusi laiema lähenemisviisi meetmete rakendamisel (edaspidi „rakendusasutus/rakendusasutused”), tehes eelkõige kättesaadavaks rakendamiseks vajalikud vahendid. Kui rakendusasutusi ei ole käesoleva lepingu jõustumise ajaks ikka veel määratud, alustavad lepinguosalisel viivitamata vastastikuseid konsultatsioone küsimuse lahendamiseks.
2. Jaapani rakendusasutus on projektimeeskondade vastuvõtja ning teeb kättesaadavaks töökohad, sealhulgas kontoriruumid, kaubad ja teenused, mis on vajalikud projektimeeskondade ülesannete täitmiseks vastavalt I, II ja III lisale.
3. Kui artikli 3 lõike 1 ei tulene teisiti, vastutab Jaapani rakendusasutus tegevuskulude katteks kokkulepitud rahaliste sissemaksete ning iga projektimeeskonna ühiste kulude katteks tehtavate rahaliste sissemaksete haldamise eest, mis on igale laiema lähenemisviisi meetmete projektile ette nähtud vastava projektikava ja tööprogrammi kohaselt. Selliste rahaliste sissemaksete haldamiseks nimetab Jaapani rakendusasutus isiku, kes vastutab lepinguosaliste rahaliste sissemaksete haldamise eest. Selle isiku ülesanded hõlmavad järgmist:
- a) lepinguosalis(t)ele või rakendusasutus(t)ele taotluste esitamine rahaliste sissemaksete tegemiseks vastavalt projektikavadele ja tööprogrammidele, ning
- b) eraldi kontode pidamine iga laiema lähenemisviisi meetmete projekti rahaliste sissemaksete jaoks ning rahaliste sissemaksetega seotud kontode, raamatupidamise, arvestusdokumentide ja muude dokumentide säilitamine vähemalt viie aasta jooksul pärast käesoleva lepingu lõppemist või lõpetamist.
1. Juhtkomitee nimetab iga laiema lähenemisviisi meetmete projekti jaoks projektijuhi. Projektijuhi kohustuseks on kooskõlastada projekti rakendamist vastavalt I, II ja III lisale.
2. Projektijuhte abistavad kohustuste ja ülesannete täitmisel asjaomased projektimeeskonnad. Projektimeeskondade liikmeteks on eksperdid ning teised liikmed, näiteks külalisteadlased. Projektimeeskondade struktuuri kinnitab juhtkomitee vastava projektijuhi ettepanekul.
3. Projektijuhtide ülesanded on järgmised:
- a) projektimeeskonna organiseerimine, juhtimine ja järelevalve tööprogrammi rakendamisel;
- b) projektikava, tööprogrammi ja aastaaruande koostamine ning nende esitamine juhtkomiteele kinnitamiseks pärast vastava projektikomiteega konsulteerimist;
- c) Jaapani valitsuse poolt artikli 7 lõike 1 kohaselt määratud rakendusasutuselt (edaspidi „Jaapani rakendusasutus”) vastava projektimeeskonna kulude katteks vajalike väljamaksete taotlemine vastavalt artiklile 17;

4. Jaapani rakendusamet võtab vajalikud meetmed, et saada kõik Jaapanis kehtivate õigusaktidega ettenähtud load ja litsentsid, mida on vaja laiema lähenemisviisi meetmete rakendamiseks.

3. PEATÜKK

LAIEMA LÄHENEMISVIISI MEETMETE RAKENDAMISE DOKUMENDID JA FINANTSAUDIT

Artikkel 8

Projektikava

1. Pärast vastava projektikomiteega konsulteerimist esitab iga projektijuht hiljemalt iga aasta 31. märtsiks asjaomase laiema lähenemisviisi meetmete projekti projektikava heakskiitmiseks juhtkomiteele.

2. Projektikava hõlmab kogu projekti kestust ning seda ajakohastatakse korrapäraselt. Kavas

a) esitatakse lühiülevaade tegevuskavast koos ajakavaga ning projekti rakendamise olulistest vahe-eesmärkidest, pidades silmas tehtud edusamme, ning

b) antakse igakülgne ülevaade projekti rakendamiseks juba tehtud sissemaksetest ja tulevikus tehtavatest sissemaksetest.

Artikkel 9

Tööprogramm

Pärast asjaomase projektikomiteega konsulteerimist esitab iga projektijuht hiljemalt iga aasta 31. oktoobriks asjakohase laiema lähenemisviisi meetmete projekti järgmise aasta tööprogrammi heakskiitmiseks juhtkomiteele. Tööprogrammis esitatakse üksik- asjalikud andmed asjaomase projektikava kohta ning kavandatavate meetmete programmiline kirjeldus, sealhulgas eesmärgid, planeerimine, ühised kulud ning kummagi lepinguosalise tehtavad sissemaksed.

Artikkel 10

Aastaruanne

1. Iga projektijuht esitab hiljemalt iga aasta 31. märtsiks juhtkomiteele kinnitamiseks aastaruande, mis hõlmab kõiki asjaomase laiema lähenemisviisi meetmete projekti rakendamiseks võetud meetmeid, sealhulgas ülevaadet kummagi lepinguosalise sissemaksetest ning kõnealusele projektile Jaapani rakendusametuse poolt vastavalt artikli 7 lõikele 3 tehtud väljamaksetest. Pärast juhtkomitee kinnitamist saabab projektijuht lepinguosalistele ja rakendusametustele aastaruande ning juhtkomitee kommentaarid, kui neid on.

2. Jaapani rakendusamet annab igale projektijuhile andmed, mis on vajalikud lepinguosaliste sissemaksete ja asjaomasele projektile Jaapani rakendusametuse poolt tehtud väljamaksete kokkuvõtte koostamiseks.

3. Artiklites 8–10 sätestatud projektikavad, tööprogrammid ja aastaruanded ning kõik muud laiema lähenemisviisi meetmete rakendamisega seotud olulised dokumendid koostatakse inglise keeles.

Artikkel 11

Finantsaudit

Kumbki lepinguosaline võib lepingu kehtivusaajal ning kuni viis aastat pärast selle lõppemist või lõpetamist algatada dokumentidel ja kohapealsel kontrollimisel põhineva finantsauditi kontode suhtes, mida Jaapani rakendusamet laiema lähenemisviisi meetmete kohta peab. Vastavalt vajadusele ja võimaluse korral on auditeerimiseks avatud kõik registrid, arvestusdokumendid ja muud dokumendid, mida rakendusametused ja projektijuhid laiema lähenemisviisi meetmetega seoses peavad.

4. PEATÜKK

VAHENDID

Artikkel 12

Üldpõhimõtted

1. Laiema lähenemisviisi meetmete rakendamiseks kasutatakse järgmisi vahendeid:

a) mitterahalised sissemaksed vastavalt tehnilistele spetsifikatsioonidele ning Brüsseli ühisdeklaratsioonis ja selle lisadokumentides sätestatud tingimustele, sealhulgas:

i) konkreetsed komponendid, seadmed, materjalid ning muud kaubad ja teenused, ning

ii) eksperdid, kelle lepinguosaline teeb projektimeeskondadele kättesaadavaks pärast nende nimetamist juhtkomitee poolt, ning töötajad, kelle lepinguosaline teeb kättesaadavaks sekretariaadile pärast nende nimetamist juhtkomitee poolt, ning

b) rahalised sissemaksed vastavalt Brüsseli ühisdeklaratsioonis ja selle lisadokumentides sätestatud tingimustele.

2. Kui lepinguosaliste õigusaktidest ei tulene teisiti, võib Brüsseli ühisdeklaratsioonile lisatud dokumenti „Lepinguosaliste sissemaksete väärtuse hindamine ja jaotus” igal aastal juhtkomitee otsusega ajakohastada.

Artikkel 13

Maksud

1. Kumbki lepinguosaline annab loa käesoleva lepingu täitmiseks vajalike kaupade tollimaksuvabaks importimiseks oma territooriumile ja eksportimiseks oma territooriumilt ning tagab nende vabastamise kõikidest muudest tollivõimude kogutavatest maksudest ja lõivudest ning impordikeeldudest ja -piirangutest. Käesolevat lõiget kohaldatakse kõnealuste vajalike kaupade päritoluriigist olenemata.

2. Artikli 12 lõike 1 punkti a alapunktis ii nimetatud eksperdid, kelle lepinguosaline teeb projektimeeskondadele kättesaadavaks pärast nende nimetamist juhtkomitee poolt, ning töötajad, kes tehakse sekretariaadile kättesaadavaks pärast nende nimetamist juhtkomitee poolt kui mitterahaline sisse-makse, on teise lepinguosalise territooriumil vabastatud palgalt, töötasudelt ja muudelt rahalistelt tasudelt võetavatest maksudest.

Artikkel 14

Sätted mitterahaliste sissemaksete kohta

1. Kõik mitterahalised sissemaksed tehakse hankekokkuleppe alusel, mille rakendusasutus sõlmib asjaomase projektijuhi nõusolekul (edaspidi „hankekokkulepe”).

2. Hankekokkuleppes sätestatakse tehtavate sissemaksete üksikasjalik tehniline kirjeldus, sealhulgas tehnilised spetsifikatsioonid, ajakavad, vahe-eesmärgid, riskianalüüs, tulemused ning vastuvõtukriteeriumid, ja tingimused, mille alusel asjaomasel projektijuhil võimaldatakse teha tehnilist kontrolli mitterahaliste sissemaksete toimimise üle. Hankekokkuleppes sätestatakse eelkõige:

- a) iga mitterahalise sissemakse hinnanguline väärtus;
- b) rakendusasutuse ja projektijuhi ülesanded ja vastutus;
- c) hanke menetluskord;
- d) vahe-eesmärkide ja tulemuste vastuvõtmise ajakava ja tingimused;

e) kvaliteedi tagamise meetmete rakendamine;

f) asjaomase projektijuhi, rakendusasutuste ning tulemuste saavutamise seotud üksuste suhted ja järelevalvemenetlus;

g) selliste hankes tehtavate muudatuste käsitlemise menetlused, mis võivad mõjutada kulusid, ajakava ja teostatavust, ning

h) lõpptulemuste heakskiitmine ning võimalik omandiõiguse üleminek.

3. Euratomi poolt artikli 7 lõike 1 kohaselt määratud rakendusasutuse (edaspidi „Euroopa rakendusasutus”) mitterahalise sissemaksena antavate komponentide omandiõigus läheb Jaapani rakendusasutusele üle hetkel, mil vastav projektijuht ning Jaapani rakendusasutus selle vastavas tööde teostamise kohas üle võtavad. Jaapani rakendusasutus vastutab Euroopa rakendusasutuse sissemaksiks olevate komponentide veo eest sihtsadamast tööde teostamise kohta.

4. Ekspertide või sekretariaadi töötajate puhul sõlmitakse hankekokkuleppe asemel lähetuskokkulepe. Ekspertide ja sekretariaadi töötajate väärtus määratakse kindlaks Brüsseli ühisdeklaratsioonile lisatud dokumendi „Lepinguosaliste sissemaksete väärtuse hindamine ja jaotus” kohaselt ning juhtkomitee võib seda vastavalt vajadusele ajakohastada.

5. Kumbki lepinguosaline vastutab nende ekspertide ja sekretariaadi töötajate töötasude, kindlustusmaksete ja toetuste eest, kelle tema on kättesaadavaks teinud, ning katab nende reisi- ja elamiskulud, kui ei ole kokku lepitud teisiti. Projektimeeskondi ja/või sekretariaati vastuvõttev lepinguosaline korraldab ekspertidele ja sekretariaadi töötajatele ning nende perekondadele nõuetekohase majutuse. Projektimeeskondi ja/või sekretariaati vastuvõttev lepinguosaline võtab ka vajalikud meetmed, et hõlbustada ekspertide ning sekretariaadi töötajate ja nende perekondade sisenemist oma territooriumile, ning nõuab, et tema rakendusasutus aitaks parimal võimalikul viisil kaasa vajalike õigus- ja tõlketeenuste osutamisele mis tahes kohtuasjade puhul, mis algatatakse ekspertide ja sekretariaadi töötajate suhtes seoses nende tööülesannete täitmisega. Ekspertid ja sekretariaadi töötajad, kelle kumbki lepinguosaline teisele lepinguosaline kättesaadavaks teeb, peavad oma tööülesannete täitmisel teise lepinguosalise juures järgima vastuvõtvast asutuses kehtivaid või lähetuskokkuleppes kokkulepituid üldisi ja konkreetseid töö- ja ohutuseeskirju.

Artikkel 15

Jaotuse korrigeerimine

Kui ettenägematud asjaolud seda nõuavad, võib kumbki lepinguosaline teha ettepaneku muuta laiema lähenemisviisi meetmete projekti raames tehtavate sissemaksete jaotust. Selle ettepaneku alusel teeb asjaomane projektijuht pärast asjakohase projektikomiteega konsulteerimist juhtkomiteele ettepaneku muuta vahendite jaotust, säilitades seejuures projekti üldmaksuse ning lepinguosaliste sissemaksete üldise tasakaalu nimetatud projektis.

Artikkel 16

Rahalised sissemaksed

Kõik Euroopa rakendusametuse maksed tehakse eurodes. Kõik Jaapani rakendusametuse maksed tehakse jeenides.

Artikkel 17

Projektimeeskondade ühised kulud

Iga projektimeeskonna ühised kulud tasub Jaapani rakendusametuse vastavalt artikli 7 lõikele 3. Selleks võtab Jaapani rakendusametuse asjaomase projektijuhi taotluse alusel vajalikud meetmed vastavalt asjakohase tööprogrammi ülemmääradele.

5. PEATÜKK

TEAVE JA INTELLEKTUAALOMAND

Artikkel 18

Teabe levitamine, kasutamine ja kaitse

1. Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „teave” – joonised, disainilahendused, arvutused, aruanded ja muud dokumendid, dokumenteeritud andmed või teadusuuringute ja arendustegevuse meetodid, kaitstavate ja mittekaitstavate leiutiste ja avastuste kirjeldused, ning

b) „konfidentsiaalne äriteave” – oskusteavet, ärisaladusi või tehnilisi, ärilisi või finantsandmeid sisaldav teave, mis:

i) on omaniku poolt konfidentsiaalsena hoitud;

ii) ei ole üldteada ega muude allikate kaudu kättesaadav;

iii) ei ole omaniku poolt teistele osalistele ilma konfidentsiaalsusnõudeta kättesaadavaks tehtud, ning

iv) ei ole vastuvõtvale lepinguosalisele ilma konfidentsiaalsusnõudeta kättesaadavaks tehtud.

2. Kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti, toetavad lepinguosalisel käesoleva lepingu rakendamisel loodud teabe võimalikult ulatuslikku levikut.

3. Kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti, tehakse projektimeeskondade liikmete poolt käesoleva lepinguga ette nähtud ülesannete täitmisel loodud teave vabalt kättesaadavaks mõlemale lepinguosalisele, et kasutada seda tuumasünteesi kui rahuotstarbelise energiaallikaga seotud teadusuuringutes ja arendustegevuses.

4. Kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti, on mõlemal lepinguosalisel käesoleva lepingu rakendamisest vahetult tulenevate teaduslike ja tehniliste artiklite, aruannete ja raamatute tõlkimiseks, reprodutseerimiseks ja avalikuks levitamiseks kõiki riike hõlmav kasutustasuta tühistamatu lihtlitsents. Kõikidel autoriõigusega kaitstud tööde eksemplaridel, mida levitatakse avalikult ja mis on loodud käesoleva peatüki sätete alusel, näidatakse töö autorite nimed, kui autor ei ole selgesõnaliselt keeldunud oma nime avaldamisest.

5. Kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti, tehakse rakendusametuse töötajate poolt käesoleva lepinguga ette nähtud ülesannete täitmisel loodud teave vabalt kättesaadavaks projektimeeskondadele ja mõlemale lepinguosalisele, et kasutada seda tuumasünteesi kui rahuotstarbelise energiaallikaga seotud teadusuuringutes ja arendustegevuses.

6. Kõik rakendusametuse või projektijuhi algatusel sõlmitud lepingud, mis on seotud neile käesoleva lepinguga määratud ülesannete täitmisega, peavad sisaldama sätteid, mis võimaldavad lepinguosalistel täita käesolevast lepingust tulenevaid kohustusi.

7. Kui tema õigusaktidest, kohustustest kolmandate isikute ees ning käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti, võtab kumbki lepinguosaline parimad võimalikud meetmed, et teha projektimeeskondadele ja rakendusametustele kättesaadavaks kogu tema käsutuses olev teave, mis on neile käesoleva lepinguga määratud ülesannete täitmiseks vajalik.

8. Kui käesoleva lepingu rakendamisel tehakse kättesaadavaks konfidentsiaalne äriteave, tuleb see nõuetekohaselt konfidentsiaalsena märgistada ning edastada konfidentsiaalsusleppe alusel. Nimetatud teabe saaja kasutab seda üksnes käesoleva lepingu täitmiseks ning säilitab teabe konfidentsiaalsuse nimetatud kokkuleppega ette nähtud tingimustel.

Artikkel 19

Intellektuaalomand

1. Käesolevas lepingus on mõistetel „intellektuaalomand” 14. juulil 1967 Stockholmis sõlmitud Ülemaailmse Intellektuaalomandi Organisatsiooni asutamise konventsiooni artiklis 2 määratletud tähendus. Kumbki lepinguosaline tagab vastavalt oma õigusaktidele, et teisel lepinguosalisel oleks võimalik omandada käesoleva peatükiga ette nähtud intellektuaalomandi õigused. Käesolev peatükk ei muuda ega piira õiguste jaotust lepinguosalise ning tema kodanike vahel. Selle, kas intellektuaalomandi õigused kuuluvad lepinguosalisele või tema kodanikele, määravad nad kindlaks omavahel vastavalt oma kehtivatele õigusaktidele.

2. Kui projektimeeskonnad loovad käesolevat lepingut täites kaitstavaid objekte, teatab asjaomane projektijuht sellest viivitamata juhtkomiteele ning soovib, millistes riikides tuleks asjakohasele intellektuaalomandile kaitset taotleda. Kummalgi lepinguosalisel, tema rakendusamet ja projektimeeskondade liikmetel, kelle asjaomane lepinguosaline on kättesaadavaks teinud, on siiski õigus omandada asjaomase lepinguosalise territooriumil kõik intellektuaalomandiga seotud õigused, autorsus ja varalised õigused. Juhtkomitee otsustab, kas ja kuidas korraldada nimetatud intellektuaalomandi kaitset kolmandates riikides. Juhul kui lepinguosaline, tema rakendusamet või projektimeeskondade liikmed, kelle asjaomane lepinguosaline on kättesaadavaks teinud, intellektuaalomandit kaitsevad, tagab asjaomane lepinguosaline, et projektimeeskondade liikmed saaksid seda intellektuaalomandit projektimeeskondadele määratud ülesannete täitmiseks vabalt kasutada.

3. Kui rakendusameti töötajad loovad neile käesoleva lepinguga määratud ülesande täitmisel intellektuaalomandi, on selle lepinguosalisel, kelle rakendusametusega on tegemist, kõnealusel rakendusametusele või selle töötajatel õigus vastavalt kehtivatele õigusaktidele omandada kõik nimetatud intellektuaalomandiga seotud õigused, autorsus ja varalised õigused. See lepinguosaline, kelle rakendusametusega on tegemist, tagab projektimeeskondade liikmetele võimaluse nimetatud intellektuaalomandit vabalt kasutada projektimeeskondadele määratud ülesannete täitmisel ning teisele lepinguosalisel antakse kasutustasuta tühistamatu lihtlitsents koos all-litsentsimise õigusega selle kasutamiseks tuumasünteesi kui rahuotstarbelise energiaallikaga seotud teadusuuringutes ja arendustegevuses.

4. Kui intellektuaalomandi loovad töötajad, kes on teinud kättesaadavaks rakendusameti kaudu ja kes töötavad teise lepinguosalise rakendusametuses, kohaldatakse järgmisi sätteid, kui kohaldatavatest asjaomastest õigusaktidest ei tulene teisiti:

a) vastuvõtval lepinguosalisel, tema rakendusametuse ja töötajatel on õigus omandada kõik nimetatud intellektuaalomandiga seotud õigused, autorsus ja varalised õigused tema enda territooriumil ja kolmandates riikides, ning

b) lähetaval lepinguosalisel, tema rakendusametuse ja töötajatel on õigus omandada kõik nimetatud intellektuaalomandiga seotud õigused, autorsus ja varalised õigused tema enda territooriumil.

5. Ilma et see piiraks kohaldatavatest õigusaktidest tulenevaid leitudajate või autorite õigusi, astub kumbki lepinguosaline vajalike samme, et teha asjaomaste leitudajate või autoritega, kaasa arvatud tema rakendusametuse töötajatega, käesoleva lepingu täitmiseks vajalikku koostööd. Kumbki lepinguosaline tagab vastavalt oma õigusaktidele preemiate ja hüvitiste maksmise asjaomastele leitudajatele ja autoritele.

6. Kui üks lepinguosaline otsustab õigust intellektuaalomandi kaitsele mõnes riigis või piirkonnas mitte kasutada, teatab ta sellest teisele lepinguosalisel ning teine lepinguosaline võib kõnealust kaitset taotleda, ilma et see piiraks lõigete 2–4 kohaldamist.

Artikkel 20

Lõppemine ja lõpetamine

Käesoleva peatükiga lepinguosalistele ette nähtud õigused ja kohustused jäävad vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele kehtima ka pärast käesoleva lepingu lõppemist või lõpetamist.

6. PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 21

Jõustumine

Käesolev leping jõustub kuupäeval, mil lepinguosalistes vahetatud diplomaatiliste nootidega teatavad teineteisele, et nad on lõpetanud lepingu jõustumiseks vajalikud sisemenetlused.

Artikkel 22

Kestus ja lõpetamine

1. Käesolev leping kehtib kümme aastat ning jääb jõusse ka edaspidi juhul, kui üks lepinguosaline ei lõpeta seda esialgse kümneaastase kehtivusaja lõpus või pärast seda, teatades teisele lepinguosalisel kirjalikult vähemalt kuus kuud varem oma kavatsusest käesolev leping lõpetada.

2. Käesoleva lepingu võib enne kehtivusaja lõppu lõpetada üksnes

a) lepinguosalistes vastastikusel kokkuleppel;

b) ITER-lepingu lõpetamise korral või

c) juhul, kui üks lepinguosalistest ei ole enam ITER-lepingu osaline.

3. Käesoleva lepingu tähtaja möödumine või lepingu lõpetamine ei mõjuta ühegi selle alusel sõlmitud kokkuleppe kehtivust, kehtivusaega ega 5. peatüki kohaselt tekkinud eriõigusi ja -kohustusi.

Artikkel 23

Muutmine

Kui üks lepinguosalistest seda taotleb, peavad lepinguosalisel üksteisega nõu käesoleva lepingu muutmise üle ning võivad lepingu muutmises kokku leppida. Selline muudatus jõustub kuupäeval, mil lepinguosalisel vahetatud diplomaatiliste nootidega teatavad teineteisele, et nad on lõpetanud lepingu jõustumiseks vajalikud sisemenetlused.

Artikkel 24

Vaidluste lahendamine

Kõik lepinguosaliste vaidlused seoses käesoleva lepingu tõlgendamise või kohaldamisega lahendatakse nendevaheliste läbirääkimiste teel.

Artikkel 25

Teiste ITER-lepingu osaliste osalemine

Kui mõni teine ITER-lepingu osaline väljendab soovi laiema lähenemisviisi meetmete projektis osaleda, esitab asjaomane projektijuht pärast projektikomiteega nõupidamist juhtkomiteele

ettepaneku nimetatud lepinguosalise projektis osalemise tingimuste kohta. Juhtkomitee teeb projektijuhi ettepaneku alusel otsuse nimetatud lepinguosalise osalemise kohta ning kui lepinguosalisel selle pärast oma sisemisi menetlusi heaks kiidavad, võib ta nimetatud lepinguosalisega sõlmida osalemist käsitlevad lepingud ja kokkulepped.

Artikkel 26

Kohaldamine Euratomi suhtes

Vastavalt Euratomi asutamislepingule kohaldatakse käesolevat lepingut nimetatud asutamislepinguga hõlmatud territooriumidel. Vastavalt nimetatud asutamislepingule ja muudele asjaomastele lepingutele kohaldatakse seda ka Šveitsi Konföderatsiooni suhtes, kes osaleb Euratomi tuumasünteesiprogrammis täielikult assotsieerunud kolmanda riigina.

SELLE KINNITUSEKS on Jaapani valitsuse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud.

Sõlmitud Tokios, 5. veebruaril 2007, kahes eksemplaris inglise ja jaapani keeles, kusjuures mõlemad tekstid on võrdselt autentsed.

*Euroopa Aatomienergiaühenduse
nimel*

H. RICHARDSON

*Jaapani valitsuse
nimel*

T. ASO

I LISA

IFMIF/EVEDA

Artikkel 1

Eesmärk

1. Lepinguosalised viivad vastavalt käesolevale lepingule ja oma õigusaktidele ellu tehnilise projekteerimise valideerimise ja tehnilise projekteerimise alast tegevust (*Engineering Validation and Engineering Design Activities*, edaspidi „EVEDA“), mille eesmärk on koostada rahvusvahelise tuumasünteesimaterjalide kiiritusrajatise (*International Fusion Materials Irradiation Facility*, edaspidi „IFMIF“) üksikasjalik, terviklik ja täielikult integreeritud projekt ning kõik vajalikud andmed tulevaste IFMIFi ehitamise, töölerakendamise, käitamise ja kasutusest kõrvaldamisega seotud otsuste tegemiseks ning IFMIFi kõikide alamsüsteemide jätkuva ja stabiilse toimimise valideerimiseks.

2. Nimetatud projekt ja tehnilised andmed sätestatakse projekteerimise lõpparuandes, mille juhtkomitee võtab projektijuhhi ettepaneku alusel vastu pärast projektikomiteega konsulteerimist ning mis tehakse kättesaadavaks mõlemale lepinguosalisele, et kasutada seda rahvusvahelise koostööprogrammi või oma siseriikliku programmi raames.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesoleva lisa artiklis 1 sätestatud eesmärkide saavutamiseks täidetakse järgmised ülesanded:
  - a) IFMIFi tehnilise projekti koostamine, sealhulgas:
    - i) IFMIFi ja selle kolme peamise alamsüsteemi (kiirendid, sihtrajatis ja katserajatis), kiiritusjärgse uurimise kuumkambrite, lisasüsteemide ja ohutussüsteemide täielik kirjeldus;
    - ii) komponentide, alamsüsteemide ja ehitiste üksikasjalikud projektid, mis käsitlevad eelkõige liideseid ja integreerimist;
    - iii) erinevate tarne-, ehitus-, kooste-, katse- ja kasutuselevõtuetaappide projekteerimise ajakava ning vastav vajalike inim- ja rahaliste ressursside kava, ning
    - iv) komponentide tehniline spetsifikatsioon, mis võimaldab teha ehituse alustamiseks vajalike kaupade hanke;
  - b) IFMIFi asukohaga seotud nõuete kindlaksmääramine ning vajalike ohutus- ja keskkonnaanalüüside tegemine;
  - c) IFMIFi kasutuselevõtu, käitamise ja kasutusest kõrvaldamise programmi ning seonduvate kulude, inimressursi ja ajakava prognooside esitamine, ning
  - d) punktides a–c kirjeldatud tegevusteks vajalike teadusuuringute ja arendustööde valideerimine, sealhulgas:
    - i) kahest kiirendist ühe madalenergiaosa prototüübi ja esimese kõrgenergiasektsiooni, sealhulgas raadiosageduse vooluallikate, generaatorite ja nende lisaseadmete projekteerimine, ehitamine ja koostamine ning nende integreeritud kiirguskatsete tegemine;
    - ii) skaleeritavate mudelite projekteerimine, tootmine ja katsetamine, et tagada sihtrajatis ja katserajatis inseneritehniline teostatavus, ning
    - iii) kiirendi prototüübi ja selle lisasüsteemide paigutamiseks vajalike hoonete ehitus.
2. Lõikes 1 sätestatud ülesannete täitmise üksikasjad täpsustatakse projektikavas ja tööprogrammides.

*Artikkel 3***Tööde teostamise koht**

IFMIF/EVEDA tööde teostamise koht on Rokkasho, Aomori prefektuur.

*Artikkel 4***Vahendid**

Lepinguosalised teevad IFMIF/EVEDA rakendamiseks vajalikud vahendid kättesaadavaks vastavalt Brüsseli ühisdeklaratsioonile ja selle lisandustele.

*Artikkel 5***Kestus**

IFMIF/EVEDA kestus on kuus aastat ning seda võib pikendada juhtkomitee otsusega.

*Artikkel 6***Kiirendi komponentide omandiõigus**

Olenemata käesoleva lepingu artikli 14 lõikest 3, säilib Euroopa rakendusametuse omandiõigus käesolevas artiklis sätestatud kiirendi järgmistele komponentidele, mis ta annab mitterahalise sissemaksena, ning pärast reaktoriprototüübi kasutusest kõrvaldamist vastutab ta nende komponentide tagasiveo eest:

- a) injektor;
  - b) raadiosageduse vooluallikad, generaatorid ja nende lisaseadmed, ning
  - c) juhtimissüsteem.
-

*II LISA***IFERC***Artikkel 1***Eesmärk**

Lepinguosalised tegelevad vastavalt käesolevale lepingule ja oma õigusaktidele IFERCis teadusuuringute ja arendustegevusega, mille eesmärk on toetada ITER-projekti ning, soodustada tulevase energeetilise näidisreaktori (edaspidi „DEMO“) võimalikku kiiremat realiseerimist.

*Artikkel 2***Kohaldamisala**

Käesoleva lisa artiklis 1 sätestatud eesmärkide saavutamiseks täidetakse järgmised ülesanded:

- a) DEMO projekteerimise teadusuuringute ja arendustegevuse kooskõlastuskeskuse tegevused, mille eesmärgiks on luua ühine alus DEMO projekteerimiseks, sealhulgas:
  - i) seminaride ja muude koosolekute pidamine;
  - ii) teadus- ja tehnikaalase teabe esitamine ja vahetus;
  - iii) DEMO eelprojektiga seotud tegevus ning
  - iv) DEMO tehnoloogiatega seotud teadus- ja arendustegevus;
- b) arvutisimulatsiooni keskuse tegevused, sealhulgas suuremahulisteks simulatsioonitoiminguteks vajaliku superarvuti soetamine ja käitamine, et analüüsida tuumasünteesi plasmadega seotud katseandmeid, koostada ITERi tööstusnaatriume, prognoosida ITERi rajatiste toimivust ja toetada DEMO projekteerimist, ning
- c) ITERi kaueksperimentide keskuse tegevus, soodustamaks teadlaste ulatuslikku osalemist ITERi eksperimentides, sealhulgas tuumasünteesivate tokamaki plasmadega seotud kaueksperimentide meetodite väljatöötamine katsetamiseks olemasolevates seadmetes, näiteks täiustatud ülijuhtivas tokamakis, nagu on ette nähtud III lisa artikliga 1.

*Artikkel 3***Tööde teostamise koht**

IFERCi tööde teostamise koht on Rokkasho, Aomori prefektuur.

*Artikkel 4***Vahendid**

Lepinguosalised teevad IFERCi meetmete rakendamiseks vajalikud vahendid kättesaadavaks vastavalt Brüsseli ühisdeklaratsioonile ja selle lisandustele.

*Artikkel 5***Kestus**

IFERCi meetmete kestus on kümme aastat ning seda võib pikendada juhtkomitee otsusega.

*Artikkel 6***Superarvutisüsteemide tarnimise üksikasjad ja võimalik omandi üleminek**

Olenemata käesoleva lepingu artikli 14 lõikest 3, teeb superarvutisüsteemide tarnimise ja võimaliku omandi ülemineku kohta otsuse juhtkomitee vastavalt projektikavale.

III LISA

SATELLIIT-TOKAMAKI PROGRAMM

Artikkel 1

Eesmärk

1. Lepinguosalised viivad vastavalt käesolevale lepingule ja oma õigusaktidele ellu satelliit-tokamaki programmi (edaspidi „satelliit-tokamaki programm“). Programm hõlmab järgmist:
  - a) osalemine Jaapani rakendusasutusele kuuluva eksperimentaalse tokamak-seadme arendamises täiustatud ülijuhtivaks tokamakiks (edaspidi „täiustatud ülijuhtiv tokamak“); ning
  - b) osalemine selle kasutussevõtmises, et toetada ITERi kasutussevõtmist ning teadusuuringuid DEMO arendamiseks ITERi ja DEMO seisukohalt võtmetähtsusega füüsikaliste aspektide käsitlemise kaudu.
2. Täiustatud ülijuhtiva tokamaki ehitamine ja käitamine toimub satelliit-tokamaki programmi ja Jaapani siseriikliku programmi raames. Täiustatud ülijuhtiva tokamaki kasutamisevõimalused jaotatakse võrdselt siseriikliku programmi ja satelliit-tokamaki programmi vahel.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesoleva lisa artiklis 1 sätestatud eesmärkide saavutamiseks täidetakse järgmised ülesanded:
  - a) ehitusetapp: projekteerimine, komponentide ja süsteemide valmistamine ning täiustatud ülijuhtiva tokamaki montaaž, ning
  - b) kasutusetapp: satelliit-tokamaki programmi eksperimentide kavandamine ja elluviimine.
2. Lõikes 1 sätestatud ülesannete täitmise üksikasjad täpsustatakse projektikavas ja tööprogrammides järgmistel alustel:
  - a) eelprojekti aruande, sealhulgas nende komponentide funktsionaalse spetsifikatsiooni, mida lepinguosalised peavad satelliit-tokamaki programmi rakendamiseks tarnima, esitab Jaapani rakendusasutus ning lepinguosalised vaatavad selle läbi ja kiidavad heaks;
  - b) kumbki rakendusasutus koostab tema poolt mitterahalise sissemaksena tarnitavate komponentide üksikasjaliku projekti;
  - c) Jaapani rakendusasutus vastutab täiustatud ülijuhtiva tokamaki komponentide integreerimise ning seadme üldise montaaži ja toimimise eest, ning
  - d) Euratomil on õigus võrdsel alustel osaleda täiustatud ülijuhtiva tokamaki kasutamises.

*Artikkel 3***Tööde teostamise koht**

Satelliit-tokamaki programmi tööde teostamise koht on Naka, Ibaraki prefektuur.

*Artikkel 4***Vahendid**

Lepinguosalised teevad satelliit-tokamaki programmi rakendamiseks vajalikud vahendid kättesaadavaks vastavalt Brüsseli ühisdeklaratsioonile ja selle lisandustele.

*Artikkel 5***Kestus**

Satelliit-tokamaki programmi kestus on kümme aastat ning seda võib pikendada juhtkomitee otsusega.
